

Κείμενο 1

Πρόβλημα τα οικογενειακά «βάρη» για την ψυχική υγεία των ανδρών

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα άρθρου του Μιχάλη Θερμόπουλου, το οποίο αναρτήθηκε την 21/8/2016 στην Ιστοσελίδα <https://www.iatropedia.gr/psychiki-ygeia/provlima-ta-oikogeneiaka-vari-gia-tin-psychiki-ygeia-ton-andron/63479/> (Διασκευή)

Ερευνητές, με επικεφαλής την επίκουρη καθηγήτρια Κριστίν Μουνς του Πανεπιστημίου του Κονέκτικατ, που διατύπωσαν τη σχετική ανακοίνωση στο ετήσιο συνέδριο της Αμερικανικής Κοινωνιολογικής Ένωσης, ανέλυσαν στοιχεία από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα παντρεμένων ανδρών και γυναικών ηλικίας 18 έως 32 ετών, σε βάθος 15ετίας.

Οι επιστήμονες εξέτασαν τη σχετική συνεισφορά των δύο φύλων στον οικογενειακό προϋπολογισμό και έκαναν μετά συσχέτιση με την κατάσταση της υγείας καθενός ατόμου. Διαπιστώθηκε ότι όσο μεγαλύτερη οικονομική ευθύνη έχουν οι άνδρες σε ένα νοικοκυριό, τόσο χειρότερη είναι η σωματική και ψυχική υγεία τους.

Η κατάσταση επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο αν οι άνδρες είναι οι μοναδικοί «κουβαλητές» και η γυναίκα τους δεν συνεισφέρει καθόλου από οικονομική άποψη. Οι άνδρες αυτοί έχουν κατά μέσο όρο 5% χειρότερη ψυχική υγεία και 3,5% χειρότερη σωματική υγεία, σε σχέση με τους άνδρες των οποίων οι γυναίκες συνεισφέρουν ισότιμα στον οικογενειακό προϋπολογισμό.

«Συνηθώς, όσον αφορά το ρόλο των δύο φύλων σε ένα γάμο, εστιάζουμε στους διάφορους τρόπους που οι γυναίκες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, π.χ. λόγω οικογενειακής βίας ή επειδή αναλαμβάνουν την μερίδα του λέοντος στις δουλειές του νοικοκυριού. Όμως, η μελέτη μας δείχνει ότι οι αυξημένες προσδοκίες που υπάρχουν για τους άνδρες, μπορούν επίσης να τους κάνουν κακό. Οι άνδρες υποτίθεται ότι πρέπει να είναι οι «κουβαλητές», όμως, όταν έχουν ελάχιστη έως καθόλου οικονομική βοήθεια αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο πάνω τους», δήλωσε η καθηγήτρια.

Από την άλλη, σύμφωνα με τη μελέτη, όταν οι γυναίκες είναι οι «κουβαλητές», αυτό έχει ευεργετική επίδραση στην ψυχολογία τους. Όσο περισσότερα χρήματα φέρνουν εκείνες στο σπίτι, τόσο καλύτερα νιώθουν. Αντίθετα, δεν νιώθουν καθόλου καλά, όταν εξαρτώνται οικονομικά από τους άνδρες τους. Εξάλλου, η σωματική υγεία των γυναικών δεν φαίνεται να επηρεάζεται θετικά ή αρνητικά από το αν και πόσο συμβάλλουν στον οικογενειακό προϋπολογισμό.

Σύμφωνα με τους ερευνητές, η επιβάρυνση για την ευθύνη των οικογενειακών δαπανών βιώνεται ως υποχρέωση και άγχος από τους άνδρες, ενώ οι γυναίκες συχνά το αντιλαμβάνονται ως ευκαιρία, επιλογή, αναγνώριση και πηγή υπερηφάνειας. Μια βασική διαφορά είναι ότι οι άνδρες

συνεχώς κατατρώγονται από το άγχος μήπως στο μέλλον αδυνατούν να εκπληρώσουν τον ρόλο τους (π.χ. λόγω ανεργίας), ενώ αντίθετα οι γυναίκες δεν έχουν ανάλογο άγχος μήπως κάποια στιγμή χάσουν το εισόδημά τους και δεν είναι οι πλέον «κουβαλητές».

Οι ερευνητές θεωρούν καλή εξέλιξη ότι στα σύγχρονα ζευγάρια συνήθως εργάζονται και οι δύο, πράγμα που σημαίνει ότι ο ρόλος του «κουβαλητή» παύει να είναι μονόπλευρος.

Κείμενο 2

V. Η Μεσαιωνική Γλαρέντζα

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα από το έργο του Ν. Καζαντζάκη (1883-1957) «Ταξιδεύοντας. Ιταλία-Αίγυπτος-Σινά-Ιερουσαλήμ-Κύπρος-Ο Μοριάς», κεφ. ΣΤ'. Ο Μοριάς, εκδ. Ελ. Καζαντζάκη, Αθήνα, 1969⁶, σελ. 226-229

Τέλειωσε ο σαντουρτζής, σφούγγιξε τον ιδρώτα του, η ματιά του που είχε φύγει ξανάρθε και μας κοίταξε γύρα. Έβγαλε από την τσέπη του ένα τασάκι, μάζεψε μερικά πενηνταράκια και σταύρωσε τα χέρια να ξεκουραστεί. Μου άρεσε· έπιασα μαζί του κουβέντα.

- Πώς έμαθες σαντούρι; τον ρωτώ.

- Εγώ ήμουν είκοσι χρονών. Σ' ένα πανηγύρι άκουσα σαντούρι. Η αναπνοή μου πιάστηκε. Τρεις μέρες έκαμα να φάω.

- Τι έχεις; με ρωτά ο πατέρας μου.

- Εγώ θέλω να μάθω σαντούρι.

- Μωρέ δεν ντρέπεσαι;

- Εγώ θέλω να μάθω σαντούρι!

Είχα οικονομήσει μερικά χρήματα για να παντρευτώ, σαν έρθει η ώρα. Τα έδωκα κι αγόρασα ένα σαντούρι. Να, τούτο το σαντούρι που βλέπεις. Έφυγα μαζί του για την Πάτρα, και βρήκα το μακαρίτη τον Κωστάκη, το δάσκαλο του σαντουριού. Έπεσα στα πόδια του.

- Τι θες μωρέ; μου κάνει.

- Εγώ θέλω να μάθω σαντούρι.

- Ε, και γιατί πέφτεις στα πόδια μου;

- Γιατί δεν έχω λεφτά να σε πληρώσω.

- Μωρέ κάτσε, και δε θέλω εγώ πληρωμή.

Έκατσα μαζί του ένα χρόνο κι έμαθα. Και τώρα γυρίζω εδώ και εκεί, στα πανηγύρια, στους γάμους, και βγάνω το ψωμί μου. Ας είναι καλά οι άνθρωποι. Όταν παίζω, μου μιλούνε μα δεν ακούω. Κάποτε πάλι ακούω, μα δεν μπορώ ν' αποκριθώ. Θέλω, μα δεν μπορώ.

- Μα γιατί;

- Ε, σεβντάς!

- Στο σπίτι σου παίζεις;

- Πού να παίζω, κύριέ μου! Στο σπίτι είναι σκουτούρες, γυναίκα, παιδιά, τι να φάμε... Έγνοιες! Και το σαντούρι θέλει καλή καρδιά. Άμα μου πει εμένα έναν περίσσιο λόγο η γυναίκα μου, τι καρδιά θέλεις να 'χω να παίζω σαντούρι; Άμα τα παιδιά πεινούνε, με τι καρδιά να παίζω; Το σαντούρι θέλει να συλλογάσαι μονάχα σαντούρι!

ΘΕΜΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ποιο είναι το αντικείμενο της έρευνας, σύμφωνα με το Κείμενο 1, και ποια δεδομένα προέκυψαν από αυτήν σχετικά με την ψυχολογία των αντρών; (50-60 λέξεις)

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να καταγράψεις και να περιγράψεις με συντομία τη νοηματική σχέση που συνδέει την πέμπτη παράγραφο του Κειμένου 1 με τις προηγούμενες.

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1 εντοπίζεται η ενεργητική σύνταξη. Για ποιον λόγο την επέλεξε ο συγγραφέας, κατά τη γνώμη σου; (μονάδες 5) Να μετασχηματίσεις τη σύνταξη στην παράγραφο από ενεργητική σε παθητική (μονάδες 5) και να γράψεις τις αλλαγές που σημειώνονται στον τρόπο με τον οποίο μεταφέρεται το μήνυμα/νόημα (μονάδες 5).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Πώς σχολιάζεις τη στάση του μουσικού στο Κείμενο 2 απέναντι στις οικογενειακές του υποχρεώσεις; (μονάδες 10) Ποια συναισθήματα και σκέψεις σου γεννά το θέμα αυτό σε σχέση με το σήμερα; (μονάδες 5) (80-200 λέξεις)

Μονάδες 15